

De eokambriske lag under hyolithussonen mellem Čarajavrre og Časkias, Vestfinnmark.

AV

PER HOLMSEN

Med 2 tekstfigurer.

I en tidligere artikkel har forfatteren (Per Holmsen, 1956, side 65—72) omtalt hvordan Varanger-istidens tillitt underleirer hyolithussonens basallag over en strekning fra Aksojokka på Beskades til Čarajavrre. Siste sommer ble strekningen videre mot vest undersøkt, og det har vist seg at tillitten også der danner underlaget.

Basallagene er overdekket videre vestover fra fossen i Sallejokka (lokalitet nr. 7 i ovenfor nevnte artikkel), men basal-tillitten røber sin tilstedeværelse ved et stort antall moreneblokker som er ført nordover fjellpartiet Gaiddavarre ved sammenløpet av Sallejokka og flere andre vassdrag som tilsammen danner Njivlle-ædno, hovedtilløpet til Stuorajavrre. Tillitten har her en annen karakter enn lenger øst, idet den består av en sparagmittisk grunnmasse med boller vesentlig av kvarts. Bollenes størrelse er opp til 8 cm, og deres form er kantslitt eller kantrundet. Materialet er usortert, men gir inntrykk av å være vannslitt. Om mektigheten er det vanskelig å få et nøyaktig inntrykk ved blokkhyppigheten alene.

Denne tillitt står i fast fjell ved to lokaliteter i Bulljovagge, ca. 15 km sydvest for lokaliteten ved Sallejokka. Den ene lokalitet¹ er i elveleiet nedenfor sammenløpet av flere bekker som har sitt utspring omkring Bidjovagge i nordskråningen av fjellpartiet Časkias. I en foss, 1,5 meter høy, danner en rødbrun tillitt av den ovenfor

* Først iaktatt av bergingeniør Karl Ingvaldsen.

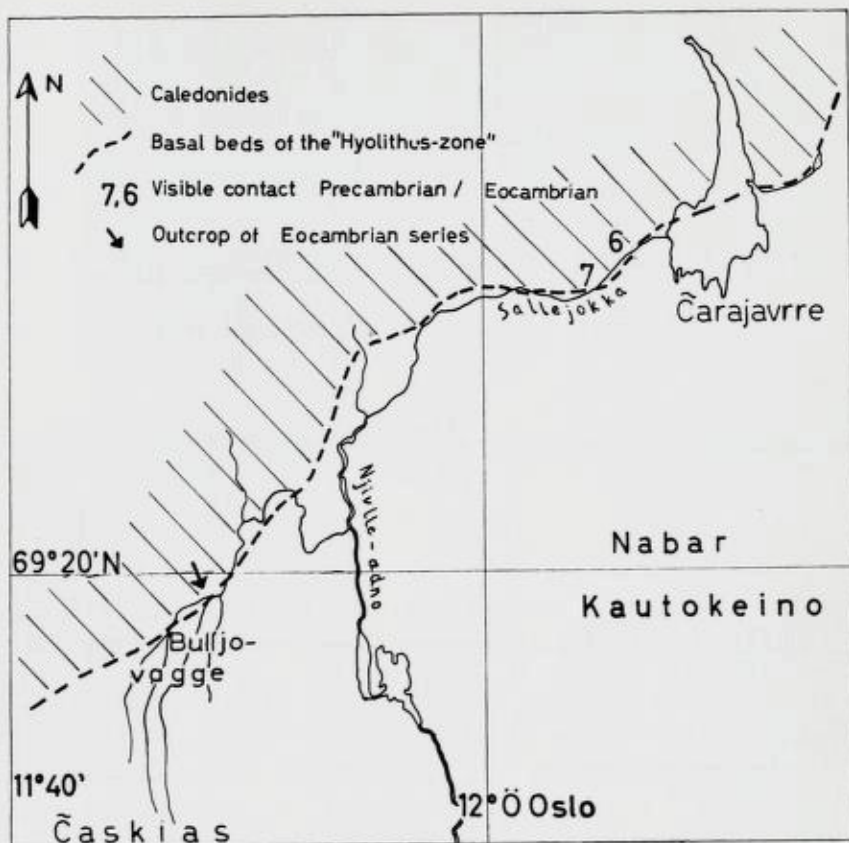

Fig. 1. Skisse over Hyolithus-sonens forløp mellem Čarajavrre og Časkias. Pilen angir tillittforekomsten i Bulljovagge.

Sketch map of the «Hyolithus-zone» between Čarajavrre and Časkias. Arrow points to tillite locality in Bulljovagge.

omtalte type et ca. 1 m tykt lag øverst, derunder er der ca. 1 m tykk grå tillitt av for øvrig samme type. Tillitten hviler konformt på et kvartsittisk sparagmittlag av synlig tykkelse omkring 0,5 m. Denne hviler igjen konformt på lag av grovklastisk grå sparagmitt med røde feldspatkorn. Synlig tykkelse av denne grå og røde sparagmitt er ca. 2,5 m, men kontakten er overdekket både mot ligg og heng. Det er dog neppe plass til mere enn høyst 1 m mellom sparagmitt og kvartsitten i heng. Det prekambriske underlag er overhodet ikke synlig i nærheten.

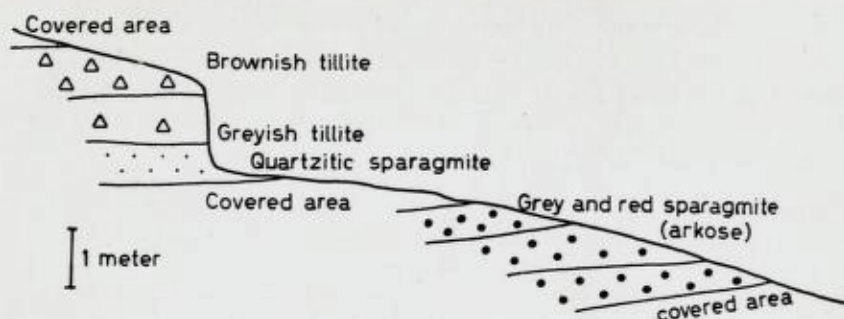

Fig. 2. Den tillittførende eokambriske serie i Bulljovagge.

The tillite-bearing Eocambrian series, Bulljovagge.

Det viktige ved dette profil fremfor de i 1956 omtalte, er at der under tillitten ligger en eokambrisk serie av sparagmitt, som i enhver henseende ligner Moelv-sparagmitt i Syd norge.

Tillitten må ha ganske stor feltutbredelse i Bulljovagge, for blokker av tillitt finnes flere steder over et større område ovenfor fossen. Der finnes også blokker av sparagmitt og kvartskonglomerat.

En isolert blotning av tillitt i fast fjell finnes innenfor målefeltet for Kautokeino Kobberfelters undersøkelser i Bidjovagge, omtrent ved punkt 2850 N, 700 Ø. Den nordlige del av målefeltet strekker seg således inn over eokambriske lag.

Summary.

The Eocambrian beds below the Hyolithus-zone between Čarajavrre and Časkias, Western Finnmark.

In a previous note the author (Per Holmsen 1956, pp. 65—72) has pointed out that the Eocambrian tillite occurs conformably below the basal beds of the «Hyolithus-zone» (lower Cambrian). During the summer 1955 the «Hyolithus-zone» was investigated westward to Sallejokka (locality 7 in the mentioned note). In the summer 1956 the work was continued further to the West, the tillite in Bulljovagge

(N. of Časkias mountain) being found to rest on older Eocambrian beds. These beds consist of arkose, the visible thickness being 2,5 meters (8 feet), the actual thickness probably more. The total thickness of the Eocambrian strata, including the tillite, is at least 5,5 meters, probably considerably more.

Litteratur.

Holmsen, Per. 1956. Hyolithus-sonens basale lag i Vest-Finnmark. Norges geologiske undersøkelse Nr. 195, s. 65—72.